

T.C.
ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı

Sayı : 90852262-105.03-E.47952
Konu : Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mah.
12509 Ada, 1 P. Nip.

01/07/2020

BAŞKANLIK MAKAMINA

Antalya 4. İdare Mahkemesinin 2018/727E. 2020/85 K. sayılı İptal kararının yerine getirilmesine ilişkin Muratpaşa Belediyesi sınırları içerisinde, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada 1 parselde hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliğinin incelenerek, karara bağlanmak üzere **Büyükşehir Belediye Meclisine havalesini arz ederim.**

Hüsamettin ELMAS
İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı

Ek: Mahkeme kararı.

Uygun görüşle arz ederim.
30/06/2020
(e-İmzalıdır)
Tuncay SARIHAN
Genel Sekreter Yardımcısı

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİNE
01/07/2020
(e-İmzalıdır)
Av. Cansel TUNCER
Başkan a.
Genel Sekreter

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://dogrulama.belediye.gov.tr> adresine girerek (MtTpCD-qKRSy6-ewYBvp-kF0mOK-UzbOGStq) kodunu yazınız.

Yüksekalan Mahallesi Adnan Menderes Bulvarı No:20 07310 Muratpaşa/Antalya
Telefon No: (242)249 50 00 Faks No: (242)249 52 75
e-Posta: info@antalya.bel.tr İnternet Adresi: <https://www.antalya.bel.tr>

Bilgi için: Muhammed ULUŞAN
Şehir Plancısı
Telefon No:

T.C.
ANTALYA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

07.08.2020

DAVACI : ANTALYA AKARYAKIT İSTASYONLARI KENTSEL
DAYANIŞMA DERNEĞİ ADINA ALİ YILMAZ

VEKİLİ : AV. MEHMET FATİH YILMAZ

DAVALILAR : 1- MURATPAŞA BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. KADİR ÇETİNKAYA

Fener Mah. Tekelioğlu Cad. N:63 -Muratpaşa/ANTALYA

2- ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. ELİF EREM SARI

Kazım Özalp Cad. Sarılar İşhanı K:5 D:15-Muratpaşa/ANTALYA

MÜDAHİLLER(Davalı) : 1- AYTEMİZ PETROLÇÜLÜK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

VEKİLİ : AV. TİMUÇİN YENİARAS

2- AYDIN DOĞAN VAKFI

VEKİLİ : AV. SAİT KARABULUT

Konaklar Mah.Akasyalı Sk.N:11/2 4.Levent-Beşiktaş/İSTANBUL

DAVANIN ÖZETİ : Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ile uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işleminin; kent merkezinde ihtiyacın çok üzerinde akaryakıt ve servis istasyonu bulunmasına yol açıldığı, çağdaş kentleşme ölçülerine, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına aykırı olduğu, Antalya 1. İdare Mahkemesinde yapılan keşif sonucu düzenlenen bilirkişi raporunda davaya konu 12509 ada 1 parselin köşe parseli olması, kavşaktan itibaren yeterli uzunlukta bir cepheye sahip olmaması ve akaryakıt servis istasyonu için uygun bir yer olmadığı ayrıntılı şekilde açıklandığı, Antalya 1. İdare Mahkemesinin E:1995/1483, K:1996/418 sayılı kesinleşmiş kararıyla uyuşmazlık konusu parselin akaryakıt ve servis istasyonu olarak düzenlenmesine ilişkin 1/1000 ölçekli imar planı değişikliğinin iptal edildiği, mahkeme kararları hiçbir değişikliğe uğratılmadan aynen uygulanmasının Anayasal bir zorunluluk olmasına karşın yargı kararında yer alan gerekçeler doğrultusunda bir karar alınmadığı, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

DAVALI ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SAVUNMA ÖZETİ :
Öncelikle davanın süre nedeniyle ve bahse konu plan değişikliği talebinin muhatabının Muratpaşa Belediyesi olduğundan husumet sebebiyle reddi gerektiği, esas yönünden ise 12509 ada 1 parselin akaryakıt ve servis istasyonu olarak planlanmasına ilişkin 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin Muratpaşa Belediye Meclisinin 01/04/2013 gün ve 110 sayılı kararıyla reddedildiği, anılan meclis kararı Büyükşehir Belediye Meclisinin 17/06/2013 gün 401 sayılı kararıyla da uygun bulunduğu, ancak Belediye Başkanı tarafından 5216 sayılı yasanın 14/1 maddesi gereğince Meclise iade edilmesi üzerine Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/08/2013 tarih ve 452 sayılı kararıyla yeniden görüşülen 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği kabul edilerek planlama sürecinin tamamlandığı, böylece 12509 ada 1 parsel 1/5000 ölçekli nazım imar planında bakım ve akaryakıt istasyon alanı, 1/1000 ölçekli uygulama imar planında ise E=0.20, h=8.50 m yapılaşma koşullarına sahip akaryakıt ve servis istasyon alanı olarak planlandığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
ANTALYA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

DAVALI MURATPAŞA BELEDİYE BAŞKANLIĞI SAVUNMA ÖZETİ: Davacının iki ayrı işlemi ayrı ayrı dava konusu etmesi gerektiği, dava konusu işlemin ilgililer hakkında hukuki sonuç doğuracak nitelikte kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem niteliğinde olmadığı, yetki ve sorumluluklarının bulunmaması nedeni ile husumetten çıkarılmaları gerektiği, esas yönünden ise Belediye Meclisinin 07/03/1995 tarihli ve 78 sayılı kararı ile 3404 ada 1 parsel ve 6 parsellerin konut kullanımından akaryakıt ve servis istasyonu kullanımına dönüştürülmesine ilişkin 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin kabul edildiği, yapılan uygulama sonucu 04/05/1995 tarih ve 585 sayılı encümen kararı ile 3404 ada 1 ve 6 parseller 12509 ada 1 parsel olarak dönüştürüldüğü, anılan plan değişikliği Antalya 1. İdare Mahkemesinin 18/04/1996 tarih ve E:1995/1483, K:1996/418 sayılı kararı ile iptal edildiği ve Danıştay 6. Dairesinin 13/05/1997 tarih ve E:1996/3101, K:1997/2292 sayılı kararı ile onandığı, parsel malikince 04/01/2013 tarihli 68 sayılı dilekçe ile 12509 ada 1 parselin yeniden akaryakıt ve servis istasyonu olarak planlanması isteminde bulunduğu, söz konusu istemin konuya ilişkin yargı kararı bulunduğundan Muratpaşa Belediye Meclisinin 01/04/2013 tarih ve 110 sayılı kararıyla reddedildiği, ancak Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/08/2013 tarihli 452 sayılı kararı ile plan kabul edilerek söz konusu parsel yeniden akaryakıt ve servis istasyonu olarak planlandığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL AYTEMİZ PETROLCÜLÜK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ DİLEKÇE

ÖZETİ: Antalya 1. İdare Mahkemesinin iptal kararı ile söz konusu kararı onayan Danıştay 6. Dairesinin 13/05/1997 tarihli kararından evvel Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından 1/5000 ölçekli nazım imar planı yapıldığı ve davaya konu 12509 ada 1 sayılı parselin akaryakıt ve bakım istasyonu olarak düzenlendiği, İmar Kanunu ve Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği gereğince 1/1000 ölçekli alt kademe planın 1/5000 ölçekli üst kademe plana uygun olma zorunluluğu bulunduğu, 1/1000 ölçekle planın iptaline ilişkin mahkeme kararından sonra yeni bir üst plan yapıldığı, dolayısıyla mahkeme kararının uygulanamayacağı, yasal süreler geçirildikten sonra dava açıldığı, aradan 22 yıl geçtikten sonra açılan davanın haksız ve hukuki dayanaktan yoksun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği belirtilmiştir.

MÜDAHİL AYDIN DOĞAN VAKFI DİLEKÇE ÖZETİ: Plan iptaline ilişkin mahkeme kararından sonra 1998 yılında 1/5000 ölçekli nazım imar planının 2013 yılında da 1/1000 ölçekli yeni bir uygulama imar planı yapıldığı, davacı dernek tarafından yapılan başvurulara verilen cevabın kesin ve yürütülebilir işlemler olmadığı, ilgili belediyelerin görüşünü belirten yazılar olduğu, ayrıca sürenin geçtiği, aradan 22 yıl geçtikten sonra açılan davanın iyiniyetle bağdaşmadığı, davanın reddi gerektiği ileri sürülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce davalı idarelerin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

Dava; Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ile uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5. maddesinde, nazım imar planı; varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plan; uygulama imar planı da; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plan olarak tanımlanmış, 8. maddesinde; planların hazırlanması ve yürürlüğe konulmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Anılan maddenin (b) bendinde; imar planlarının, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana geleceği, mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni planı kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planlarının ilgili belediyelerce yapılacağı veya yaptırılacağı, belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe gireceği, onaylanmış planlarda yapılacak değişikliklerin de maddede açıklanan usullere tabi olacağı belirtilmiştir.

İmar planları; ülke, bölge ve kent verilerine göre kentsel işlevler arasında var olan ya da sağlanabilecek olanaklar ölçüsünde en iyi çözüm yollarını bulmak, belde halkına iyi yaşama düzeni ve koşulları sağlamak amacıyla kentin kendine özgü, yaşayış biçimi ve karakteri, nüfus planı ve yapı ilişkileri, yörenin gerek çevresiyle ve gerekse çeşitli alanları arasında olan bağlantıları, halkın sosyal ve kültürel gereksinimleri, güvenlik ve sağlığı ile ilgili konular gözönüne alınarak hazırlanır ve koşulların zorunlu kıldığı biçim ve zamanda mevzuatta öngörülen yöntemlerle değiştirilebilir.

Dosyanın incelenmesinden; Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 3404 ada 1 ve 6 sayılı parsellerin 1/1000 ölçekli uygulama imar planında 0.30/1.50 emsalli ve ayrık nizam 5 katlı konut alanında kalmakta iken 07/03/1995 gün ve 78 sayılı Muratpaşa Belediye Meclis kararıyla söz konusu parsellerin konut alanından çıkarılarak 10 metrelik yol ayrılması ve hazırlanacak projenin Karayolları yol güzergahlarında yapılacak tesislerle ilgili giriş ve çıkış şartlarını sağlamak şartıyla akaryakıt ve servis istasyonu alanına dönüştürüldüğü, söz konusu 1/1000 ölçekli planın iptali istemiyle açılan dava sonucunda, Antalya 1. İdare Mahkemesinin 18/04/1996 gün ve E:1995/1483, K:1996/418 sayılı kararıyla bilirkişi raporu da göz önüne alınarak dava konusu taşınmazın köşe parseli olması ve kavşaktan itibaren yeterli uzunlukta bir cepheye sahip olmaması nedeniyle imar planında yaya yolu olarak ayrılan yolun trafik yolu kullanımına geleceği, bu konunun benzin istasyonu için uygun olmadığı, yerin konut alanından çıkartılarak benzin istasyonuna çevrilmesi ile bir yoğunluk tashihinin mümkün olamayacağı anlaşıldığından bahisle davaya konu edilen imar plan tadilatında şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına uyarlık bulunmadığından bahisle davaya konu plan tadilatının iptaline karar verildiği, söz konusu kararın Danıştay Altıncı Dairesinin 13/05/1997 gün ve E:1996/3101, K:1997/2292 sayılı kararıyla onandığı, 04/05/1995 gün ve 585 sayılı Muratpaşa Belediye Encümen kararıyla yapılan imar uygulaması ile 3404 ada 1 ve 6 parseller 12509 ada 1 parseline dönüştüğü, 30/07/1998 gün ve 36 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Meclis kararıyla onanan 1/5000 ölçekli nazım imar planında söz konusu parsel akaryakıt ve servis istasyonu olarak düzenlendiği, 04/01/2013 tarihinde anılan parsel maliklerince yapılan başvuru ile parselin akaryakıt ve servis istasyonu olarak düzenlenmesi için 1/1000 ölçekli uygulama imar planı tadilatı yapılması isteminin 01/04/2013 gün ve 110 sayılı Muratpaşa Belediye Meclis kararıyla Antalya 1. İdare Mahkemesinin 18/04/1996 gün ve E:1995/1483, K:1996/418 sayılı kararı nedeniyle reddedildiği, anılan plan değişikliği isteminin reddine yönelik meclis kararını belediye başkanı tarafından 5216 sayılı Yasanın 14/1. maddesi gereğince meclise iade edilince Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/08/2013 gün ve 452 sayılı kararıyla yeniden görüşülen 1/1000 ölçekli uygulama plan değişikliği kabul edilerek planlama sürecinin tamamlandığı, davacı dernek üyesinin yaptığı başvuru üzerine davacı dernek tarafından uyuşmazlık konusu 12509 ada ve 1

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının ve uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvuruların 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ve 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işlemi ile reddedildiği, söz konusu işlemlerin iptali istemiyle de görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, dava konusu Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım ve uygulama imar planlarının; aynı imar adası içerisindeki ve taşınmazın yakın çevresindeki yapı düzeni ve yapı kararlarına olan etkisi irdelenmek suretiyle yapılan değişikliğin mevzuata, şehircilik ilkelerine, planlama tekniğine ve kamu yararına uygun olup olmadığının tespiti amacıyla 06.12.2019 tarihinde mahallinde yapılan keşif sonucu Şehir Plancısı Prof. Dr. Ziya Gencel, Dr. Öğretim Üyesi Engin Kepenek ile Harita Mühendisi Öğretim Görevlisi Osman Örsmen tarafından düzenlenen ve tamamı dava dosyası içeriğinde olan bilirkişi raporunda özet olarak;"(..) Dava konusu parselin Akaryakıt İkmal İstasyonları için gerekli teknik koşulları sağlayıp sağlamadığı hususunda; "Kavşak mesafeleri Karayolu kenarında yapılacak ve açılacak tesislere ait geçiş yolu ekseninin taşıt yolu kenar çizgisi ile kesiştiği noktanın kavşak başlangıç mesafesi; Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil, bölünmüş devlet ve yolları ile aynı yönde devlet yollarında en az 100 metre, diğer devlet ve il yollarında en az 75 metre, Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki karayollarının diğer yollar ile teşkil etmiş olduğu kavşakların diğer yollardan yaklaşımda en az 50 metre" olarak belirlenmiştir. **Dava konusu parselin yürürlükteki 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planına ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planına göre belirtilen koşulları sağlamadığı görülmekle birlikte, yerinde keşif aşamasında yapılan incelemelerde 12509 ada 1 nolu parselin direk kavşak üzerinde yer alan giriş ve çıkışlar nedeniyle kavşak trafiğini olumsuz etkilediği gözlemlenmiştir.** Bununla birlikte amacının Akaryakıt İstasyonunun kavşak içerisinde yarattığı olumsuz etkileri azaltmak olduğu tahmin edilen, parselin batısında bulunan 45 metre genişliğindeki yol üzerinde sağa dönüşlerde kullanılmak üzere kavşak düzenlenmesi yapıldığı, bu düzenlemenin 1/1000 ölçekli İmar Planına işlenmediği görülmüştür. Antalya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı UKOME Şube Müdürlüğü tarafından yapılan refüj çalışmasının planlama tekniği açısından Uygulama İmar Planına işlenmesi gerekmektedir. (..) Dava konusu parselin "Konut" kullanımından "Akaryakıt ve Servis İstasyonu" kullanımına dönüştürülmesi hususunda, ilgili yönetmeliklerde, öncelikle uygulama imar planları yapılırken trafik düzeni ve güvenliği, yollar ve kavşaklar ile ilgili ilkeler, yapı ve tesislerden karayoluna geçiş yolu bağlantısı yapılabilecek kesimler ile ilgili araştırma ve analiz yapılması gerekliliği belirtilmiştir. Dava konusu plan değişikliği "Akaryakıt İstasyonu" planlamasında asgari koşullara sahip olmadığından dolayı yapılan planın eksik inceleme ile gerekli analiz ve araştırmalar yapılmadan planlandığı, plan sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerletilmediği düşünülmektedir. (..) **Planın tek bir kullanım kararı ve 12509 ada 1 parsel özelinde yapılan bir plan değişikliği olduğu ve trafik güvenliği açısından kamuyu tehdit ettiği anlaşılmaktadır.** Parselin ve çevresinin bugünkü kullanım durumu ve dava konusu planlama çalışmasının sınırları bir arada incelendiğinde konunun kamu yararı ile örtüşmediği değerlendirilmektedir. (..)

Buna göre;

-1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı arasında kademeli birlikteliğin sağlanamadığı,

-Dava konusu parselin "Akaryakıt ve Servis İstasyonu" olarak planlanmasının her ölçekteki planda geçerli olmak üzere gerekli standartları sağlamadığı, taşıt ve yaya trafiğini olumsuz etkilediği,

-Antalya Büyükşehir Belediyesinin dava konusu alanda yaptığı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine ilişkin "konut alanından" "akaryakıt ve servis istasyonuna" dönüştürülmesine yönelik alınan plan kararında sağlıklı bir planlama süreci yürütülmediği,

T.C.
ANTALYA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

planların bölge açısından daha çok olumsuz etki yaratacağı,

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davayı ilgilendiren, Antalya Büyükşehir Belediyesinin 25/07/2018 tarihli, 20305 sayılı işlemin ve 13/08/2013 tarihli, 452 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Meclis Kararıyla onaylanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine, imar mevzuatına ve kamu yararına uygun olmadığı ortak görüş ve kanaatine varılmıştır." şeklinde görüş belirtilmiştir.

Bilirkişi raporundaki açıklama, tespit ve sonuçlar hükme esas alınabilecek nitelikte görülmüş, davalı idareler ile müdahiller vekillerince yapılan itirazlar bilirkişi raporunu kusurlandırıcı mahiyette görülmediğinden, itirazlara itibar edilmemiştir.

Buna göre, dosya muhteviyatı, bilirkişi raporu ile yukarıda hükmüne yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım ve uygulama imar planlarının, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı arasında kademeli birlikteliğin sağlanamadığı, dava konusu parselin "Akaryakıt ve Servis İstasyonu" olarak planlanmasının her ölçekteki planda geçerli olmak üzere gerekli standartları sağlamadığı, taşıt ve yaya trafiğini olumsuz etkilediği, Antalya Büyükşehir Belediyesinin dava konusu alanda yaptığı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine ilişkin "konut alanından" "akaryakıt ve servis istasyonuna" dönüştürülmesine yönelik alınan plan kararında sağlıklı bir planlama süreci yürütülmediğinden imar mevzuatına, planlama tekniğine, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı sonucuna varılmış olup, dava konusu 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ile uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işleminde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 2.884,10 TL yargılama gideri ile A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 1.700,00 TL vekalet ücretinin davalı idareler tarafından davacıya verilmesine, müdahiller tarafından yapılan yargılama giderinin üzerlerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin hükmün kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Konya Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 07/02/2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
DR.SEYFETTİN KARA
97745
X

Üye
RABİA KAÇAR
101801

Üye
OSMAN KAYA
195127

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	35,90 TL
Karar Harcı :	35,90 TL
Keşif Harcı :	314,00 TL
Keşif Gideri :	1.900,00 TL
Vekalet Harcı :	5,20 TL
Posta Gideri :	593,10 TL

TOPLAM : 2.884,10 TL

T.C.
ANTALYA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/727

KARAR NO : 2020/85

AYRIŞIK OY :

Dava; davacı dernek tarafından, Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ile uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işleminin iptalleri istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, idari davaların idari işlemler hakkında yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacağı belirtildikten sonra, ilk inceleme konularının belirlendiği 14. maddenin 3. fıkrasının (c) bendinde dilekçenin ehliyet yönünden inceleneceği; 15. maddenin 1. fıkrasının (b) bendinde ise bu hususta kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır. Aynı Kanunun 10. maddesinde ise; "İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Altmış günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren altı ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, altmış günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler." düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinde, iptal davasının sübjektif ehliyet koşulu olan "menfaat ihlali" doktrin ve içtihatlarda dava konusu işlemle davacı arasında kurulan kişisel, meşru, güncel bir menfaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır. Menfaatin kişisel ve meşru olması için hukuki bir durumdan ortaya çıkması gerekir. Sözü edilen menfaat ilişkisinin varlığı ve sınırları her olayda yargı yerince uyuşmazlığın niteliğine göre belirlenmektedir. Başka bir anlatımla, iptal davasına konu olan işlemin davacının menfaatini ihlal ettiğinden söz edilebilmesi için, davacıyı etkilemesi, yani davacının kişisel menfaatini ihlal etmesi, işlem ile davacı arasında ciddi ve makul bir ilişkinin bulunması gerekmektedir. Aksi halde, kişilerin kendisine etkisi bulunmayan, menfaatlerini ihlal etmeyen idari işlemler hakkında da iptal davası açma hakkı doğacak ve bu durum idarenin işleyişini olumsuz etkileyecektir. İdari işlemlerin hukuka uygunluğunun yargı yoluyla denetimini amaçlayan iptal davasının görüşülebilmesi için ön koşullardan olan "dava açma ehliyeti", iptal davasına konu kararın niteliğine göre idari yargı yerince değerlendirilecektir.

Uyuşmazlık konusu olayda; ilgililer 2577 sayılı Yasanın 10. maddesi kapsamında haklarında işlem tesis edilmesi için başvuruda bulunabileceklerinden, kendisine ait olmayan taşınmaza ilişkin olarak davacı Derneğin, anılan Yasa maddesi uyarınca başvuruda bulunması hususunda ehliyetinin olmadığı açık olup, söz konusu Kızıltoprak Mahallesi, 12509 ada ve 1 parsel sayılı taşınmazın akaryakıt ve servis istasyonu alanı kullanımına ayrılmasına yönelik nazım imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 02.07.2018 tarih ve 52888 sayılı Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı işlemi ile uygulama imar planının iptali istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 25.07.2018 tarih ve 20305 sayılı Muratpaşa Belediye Başkanlığı işleminin iptalleri istemiyle açılan işbu davada dava açma ehliyetinin bulunmadığı ve açılan davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerektiği kanaatiyle, dava konusu işlemlerin iptaline dair çoğunluk görüşüne katılamıyorum.

Başkan
Dr. SEYFETTİN KARA
97745

e-imza

